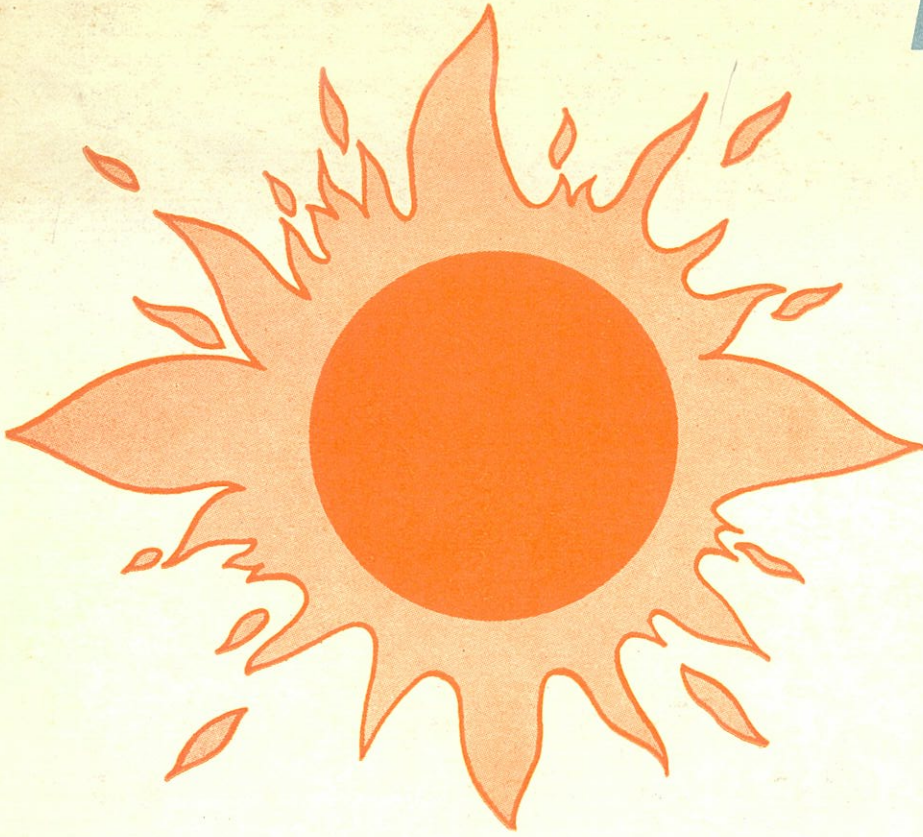

TÜSİAD

Turizm Sektöründe Yabancı Sermaye

**Türk
sanayicileri
ve
iş adamları
derneği**

338.4
Ako
1974

338.4
Ako
1974
c.1.

TURİZM SEKTÖRÜNDE
YABANCI SERMAYE

İSTANBUL
ARALIK 1974

(Yayın No: TUS AD-T/74.12.7)

Cumhuriyet Cad.Dörtler Apt. 18/2 Beşmadağ/Ist., Tel: 462412-401205

Türk
sanayicileri
ve
iş adamları
derneği

Turizm sektöründe yabancı sermaye yatırımları son aylarda tartışmalarda değişik nedenlerle tekrar ön plana çıkmıştır. Turizm sektörünün yabancı sermayenin ne büyüklükte bir ilgisinin bulunduğunu ortaya koyacak toplu bilgileri ilgililere sunmanın yararına inanılarak bu çalışma yapılmıştır.

TÜSİAD tarafından yayınlanan çalışma hâlen Paris'de OECD turizm bölümünün başkanı olan Dr.Tunay Akoğlu'nun 1971 yılı Haziran ayında başlattığı bir araştırmaya dayanmaktadır. Son gelişmeler imkân ölçüsünde çalışma kapsamına alınmıştır.

Yabancı sermaye iştiraki bulunan turizm yatırımlarında doluluk oranı, döviz geliri, yabancı ortakların kâr transferi ve doğrudan istihdam etkisine ilişkin bilgileri tam olarak derlemek mümkün olamamıştır. Bu konularda sağlanacak bilgiler daha sonra çalışmaya eklenecektir.

Ö Z E T

- i. Turizm sektöründe yabancı sermayeden değişik amaçlarla yararlanılmaktadır. Bunlardan, finansmana katkı, eğitim olanaklarının sağlanması, ileri işletmecilik tekniği yanında en önemli faktör yabancı sermayenin tesislerin pazarlanmasına katkısı müşteri getirme konusundaki imkân ve becerisidir.
- ii. 1974 yılı itibariyle turizm sektöründe 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu kapsamında 9 kuruluş mevcuttur. Bu kuruluşların Türk turizmine katkısı 4830 yattaktır.
- iii. Gene 1974 yılı itibariyle 17 sayılı karar kapsamında yabancı sermaye 3250 yataklı kapasiteli 5 turistik tesisin işletilmesiyle ilgili faaliyet göstermektedir.
- iv. Otel yatırımı yapmayı amaç edinen Türk-Yabancı ortaklık gruplarının toplam sermayeleri 410 milyon TL'dir. Toplam sermayenin yaklaşık olarak % 40'ı Türk ortaklarca karşılanmaktadır.
- v. Turizm sektöründeki yabancı ortaklıklı kuruluşlar toplam yatırımların % 62.6'sını özkaynak ile karşılamakta, yatırımların % 27.4'ü oranında kredi kullanmaktadırlar.
- vi. 6224 sayılı kanun kapsamındaki yabancı sermayeli kuruluşların özkaynaklarının yapısı:

% 40.0	Nakdi sermaye
% 7.6	Aynî sermaye
% 4.0	Gayri Maddî Sermaye (ve/veya haklar)
% 48.4	Bloke paralar

şeklindedir.
- vii. Turizm konusunda yeniden 5 yabancı ortak grubu 1.5 milyar TL'si toplam sermaye ile toplam 19.750 yatak kapasitesini hedef alan projeler için istemde bulunmuştur.
- viii. Henüz opsiyon almamış, fakat istemleri Turizm ve Tanıtma Bakanlığına intikal etmiş iki proje 4.450 ek yatak kapasitesi yaratılmasını hedef almaktadır.

./..

ix. Özetlenecek olursa, yabancı sermayeli ortaklıklar Türkiye'de:

4830 yatak kapasitesini doğrudan kurmuştur ve işletmektedir.

3259 yatak kapasitesini sadece işletmektedir.

24200 yatak kapasitesini kurmak ve işletmek ve

1422 yatak kapasitesini sadece işletmek amacıyla çalışmalar sürdürmektedir.

x. Türkiye'de dış turizme dönük belgeli tesislerin yatak kapasiteleri 35 bin dolayındadır. Bunların yaklaşık olarak halen % 25'inin yabancı-Türk ortaklıklarınca kurulup işletildiği, yabancı-Türk ortaklıkların bu kapasiteyi % 70 oranında artıracak girişimi içinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

TÜRKİYE'DE
TURİZM SEKTÖRÜNDE YABANCI SERMAYE

1. Yabancı sermaye konusunda, "Uzun Dönemli Kalkınmanın ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının Hedefleri ve Stratejisi" adlı dokümanın 7.17 Bölümünde, önümüzdeki devre için aşağıdaki temel ilke benimsenmiştir.

"Yabancı sermaye iç tasarruf açıklarına karşı yararlanılabilecek bir kaynak ve özel millî teşebbüsün millî kaynaklardan üretilmeyen teknolojiyi kullanmasında, yüksek vasıfta işgücünü işbaşında eğitmesinde ve dış pazarlara çıkışında işbirliği yapacağı bir ortak olarak kabul edilecektir".

2. Üçüncü Beş Yıllık Planın turizm sektörü ilkelerinde ise yabancı sermayenin bu sektör için önemi özel millî sektörü tamamlayıcılığı ile belirtilmiş bulunmaktadır. Mitekim bu ilke "Turizm yatırım ve işletmeciliğinde dış ve iç turizm talebine uygun biçimde özel sektör esas alınacaktır. Kamunun yatırımı ve işletmeciliği öncü ve örnek tesislere veya yabancı yatırımlara özel millî sektörün kifayetsizliği ölçüsünde eşlik amacına yönelecektir" şeklindedir.
3. Böylece Üçüncü Plan belirli koşullarda yabancı sermayenin teknoloji üretiminden, finansman gücünden ve yaratacağı istihdam ve eğitim olanaklarından yararlanılmasında yarar olduğunu belirtmiş bulunmaktadır.
4. Bilindiği üzere Türkiye'de kamu sektörü özellikle turizm üst yapı yatırımlarına ancak örnek tesisler düzeyinde kaynak ayırmakta, özel sektör ise düşük

rantabilite, pazarlama olanaklarının yaratılmasından doğan büyük risk koşulları çerçevesinde bu sektöre rağbet etmektedir.

5. Diğer taraftan dünyada turizm hareketi kitle hareketine dönüşmektedir. İlaşım olanak ve teknolojisindeki son gelişmeler bu hareketten Türkiye'nin de yararlanmasını mümkün kılmaktadır. Oysa kitle turizmi büyük kapasitede ve dış turizme dönük nitelikte tesislerin varlığı ile geçerli olmaktadır. Böylece sektörde büyük tesislere ve pazarlama ve işletme sahasında tecrübeli kuruluşlara ihtiyaç belirgin bir hale gelmektedir. Bu oluşum Türk yatırımcı kuruluşlarını özel sektör çekingen ve yetersiz kaldığı sürece kamunun yabancı yatırımlara eşlik etmesi ile yeni bir finansman ve işletmecilik düzenine itmektir.
6. Turizm sektöründe yabancı sermayeden değişik amaçlarla yararlanmak mümkündür. Bunların içinde finansmana katkısı, eğitim olanaklarının sağlanması yanında şüphesiz en önemlisi turistik tesislerin pazarlamasının teminidir. Gerçekten bugün için kurulmuş olan tesislerin pek azının dış turizme dönük oluşu ve doluş oranlarının düşüklüğü sektörde pazarlama konusunu bir sorun olmasından ileri gelmektedir. Yabancı sermaye ise çok defa müşterisini de beraberinde getirdiğinden turizm hizmetinin ihracında büyük bir rahatlık sağlamaktadır. 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu mal ve hizmet ihracına dönük konularda yabancı sermayenin teşvikine önem vermektedir. Bu yönüyle de dış turizme dönük, müşterisini dışarıdan getiren yabancı sermayeli kuruluşlar bu kanun çerçevesinde teşvik olanağını bulmaktadırlar.

7. Türkiye dışarıdan getirilecek sermaye ve kredilerin tabii oldukları şekil ve şartları ve sahip olacakları hak ve doğacak kâr hisselerini ve kredi taksitlerini teminat altına almakta ve yabancı ortakların millî kuruluşlarla aynı hak ve sorumluluklara sahip olmalarını sağlamış bulunmaktadır.
8. Turizm sektöründe 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu uyarınca faaliyette bulunan veya faaliyette bulunmak üzere kararname çıkan firmaların sayısı 1974 yılı itibarıyla 9'dur. Bu firmaların faaliyetlerini tanzim etmek ve kuruluşlarını tevsik etmek üzere 1965-1973 yılları arasında 16 adet kararname çıkarılmış bulunmaktadır. (Tablo 1) Bunların dışında 17 sayılı karara ilişkin olarak ülkemizde faaliyette bulunan yabancı menşeli turizm işletmecilik firmalarının sayısı ise 4'dür. Böylece 6224 sayılı kanun uyarınca yabancı sermaye Türk ortakları ile birlikte halen 4830 yatak kapasitesini kurmuş veya kurmak için çalışmalarını sürdürmekte (Kervansaray A.Ş. kamping tesisleri kapasiteleri hariç), buna karşılık 17 sayılı karar uyarınca 3250 yatak kapasiteli 5 turistik tesis ve oteli bilfiil işletmektedir.
9. 6224 sayılı kanun gereğince faaliyette bulunan yabancı şirketlerin bir tanesi hariç (İstanbul Tarih Oyunları A.Ş.) hepsi otelcilik sahasına yönelmiş bulunmaktadır. Diğer taraftan gene 9 yabancı ortaklığın ancak bir tanesi (Tekirova International Turizm A.Ş.) bilfiil faal durumda değildir, o da kuruluş hazırlıkları yapmaktadır.
10. Otelcilik alanında yatırım yapan yabancı Türk ortak kuruluşlarının toplam sermayeleri 410.785.000 TL.'dir ve bunun yaklaşık olarak % 60'ı yabancı ve

- 2 -

ve % 40'ı Türk ortakların payıdır. Çeşme Tatil Köyü projesi (Altın Yunu Tatil köyü) dışında bütün ortaklıklarda yabancı şirketlerin ortaklık payının fazla oluşu çeşitli sebeplerde yorumlanmaktadır: Genellikle yabancıların şirket idarelerini elde bulundurarak yatırımlarını teminat altına almak istemeleri, Türk ortakların rasyonel hareket etmelerinden şüpheleri ve şirket riskinden kaçınmak istemeleri, bunların başlıcalarıdır.

11. Turizm alanında faaliyet gösteren ortaklıkların sermayeleri, toplam yatırımlarının % 62.6'sı kadardır. Başka bir deyişle şirketler yatırımlarının % 27.4'ü oranındaki kısmını kredi ile karşılamaktadır, bu ise söz konusu 9 firma için 225.057.240 TL.'dir. 1973 yılı kredi uygulamasına göre yabancı sermaye ortaklığı ile kurulan yatırımcı şirketler aynen Türk şirketleri gibi toplam yatırım tutarının % 60'ı oranında iç kredi kullanabilmektedirler. Bu durum 6224 sayılı kanun hükümlerine uygun olmakla beraber, yabancı sermaye politikasında hedefin ist yapı yatırımlarında yabancı sermayenin daha büyük katkıda bulunmasını sağlamak olduğuna göre, kredi yükünün yerli ve yabancı ortaklar arasında sermaye payları oranında bir dağılım göstermesi normaldir. Son zamanlardaki uygulamada DPT bu ilkeye ağırlık vermektedir.
12. 6224 sayılı kanun uyarınca faaliyet gösteren firmaların sağladıkları kredi bu firmaların kararnamelerinin genellikle 1973'den önce hazırlanmış olmaları nedeniyle dış kaynaklıdır. Sadece EATAS firmasının toplam 57 milyon TL. kredisinin 30 milyonun karşılık paralarla sağlanması kararnamesinde yer almaktadır.

13. 6224 sayılı kanun uyarınca kararnameleri çıkan ortaklıkların yabancı ortak payına düşen taahhütler şu kalemlerden oluşmaktadır:

<u>Sermaye</u>	<u>Miktar</u>	<u>Yüzde</u>
Nakdi Sermaye	98.272.143 TL.	40.0
Bloke Paralar	18.850.050 TL.	48.4
Aynı Sermaye	18.564.107 TL.	7.6
Gayri Maddi Sermaye	9.643.700 TL.	4.0
(Haklar)		
Kredi hariç toplam	145.345.000 TL.	100.0

14. Bilindiği üzere bloke paralar yabancı uyruklu kişi ve kuruluşların Türk parası ile ilgili mevzuat dışında faaliyetleri kolayısıyla teşekkül eden gelir ve kârlarının Türki Bankalarında bir hesapta saklı tutulmasından oluşmaktadır. Bu hesaplardaki paraların yurt dışına transferi yasaklanmıştır ve yurt içinde kullanılması ise ancak Maliye Bakanlığının izni ile yalnızca belirtilecek amaçlar için mümkün olmaktadır. Bu amaçlardan en önemlisi ise turizm yatırımları için kullanılmasıdır. Maliye Bakanlığınca tespit edilmiş olan sarf yerlerine uygun kullanım hesap sahibi tarafından bizzat yapılabileceği gibi bloke paranın aynı amaçlı faaliyet gösteren başka bir kuruluşa devri ile de mümkündür. Bloke para kullanımı Kararnamede belirtilmek gerekmektedir. Bloke para kullanımı yabancılar için oldukça cazip bir teşebbüstür, çünkü bu para dövizin resmî kuruna oranla daha ucuzdur. Bu nedenle de bu kaynak fazlasıyla zorlanmakta ve talep fazla olmaktadır.

15. Yılda 100-120 milyon TL. artış gösterdiği tahmin edilen bu kaynağın kullanımı ancak belirli oranda

yabancı sermaye getirme şartıyla mümkün olmaktadır. Uygulamada yabancı şirketler getirdikleri yabancı sermayenin iki misline kadar bloke para kullanabilmektedirler. Tabloda görüldüğü üzere bu kaynak yaklaşık olarak yabancı sermaye tutarının yarısı kadar talep edilmiş ve kullanımı kararnameye bağlanmış bulunmaktadır.

16. Türkiye'ye gelen yabancı sermayenin tahlilinde dikkati çeken bir başka husus aynı sermayenin nakdi sermayeye olan oranının düşüklüğüdür. Gerçekten Türkiye'de otel ve rekreasyon tesislerinin yapımında büyük ölçüde yerli malzemeden yararlanılmaktadır. Esasen ülkemizde belirli standardın üstünde imal edilen yapı malzemesinin Türkiye'ye ithali de yasaklanmış bulunmaktadır. Böylece ancak çok lüks tesislerin mefrusatı ile ilgili olarak dışarıdan gelen aynı sermaye toplam yabancı sermayenin % 7.6'sı kadar olmuştur.
17. Gelen yabancı sermaye içinde gözüken gayri maddi sermaye ise genellikle otel ve motel projeleri ile master planlar için yurt dışında yaptırılan proje masraflarının sermayeye intikalinden ibaret olarak belirlenmektedir.
18. Turizm yatırımlarının belli öncelik merkezlerinde ve milletlerarası turizme uygun kapasite ve nitelikte kurulması uygulanan politikanın en belirgin unsurudur. Bu politikaya uygun olarak kararname hazırlıklarında önce müteşebbisler Turizm ve Tanıtma Bakanlığına başvurarak kurmayı tasarladıkları tesislere arazi tahsisi için opsiyon almaktadır. Ön opsiyonu alan müteşebbisler 6 ay sonra esas fizibilite etüdlerini tamamladıkları takdirde ortaklığa opsiyon-kira vaadi aşaması

olarak yeni bir opsiyon verilir ve bu süre sonuna kadar da kararname istihsal edilir. Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca bu aşamada başvurmuş yabancı sermayeli kuruluşlar Tablo 2'de verilmektedir. Bunlardan opsiyon almış 5 yeni yabancı ortaklığın kurmayı tasarladığı yatak kapasitesi 19.750 dir. ve toplam sermayeleri ise 1.5 milyar liraya yaklaşmaktadır.

19. Henüz opsiyon almamış fakat taleplerini Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca işletmiş iki ortaklık ise toplam 4.450 yatak yapmayı taahhüt etmekte ve bu iş için 422,500 000 TL. sermaye deklare etmeyi tasarlamaktadırlar. (Tablo 3)
20. Yeni müracaatlar dikkatle incelendiğinde bunların genellikle plan ve program ilkelerine ayrıca master planlara uygun olarak genellikle Güney Batı Anadolu sahillerindeki yerler için olduğu, tatil köyü niteliğindeki yatırımlara yöneldiği, kitle turizmi uygulamasına imkân verecek nitelikte tesislere gidildiği görülmektedir. Diğer taraftan opsiyon verilmiş yabancı ortaklıklar içinde özellikle Karaağaç ve Sığirci (Sorgun) projelerinin bugüne dek Türkiye'de gerçekleştirilmemiş kapasitede büyük yatırımlara gittikleri görülmektedir. Bu büyük tatil şehri projelerinin gerçekleşmesi Türkiye'deki turizmin geleceğini fazlasıyla etkileyecek bir oluşum olarak görülmektedir.
21. Yabancı işletmecilerin Türkiye'deki faaliyetleri ise iki büyük şehir oteli (Hilton ve Büyük Ankara) ve üç tatil köyüne ihisar etmektedir. ("Vultur"-un Kemir ve "Club Mediteranne"nin Foça ve Kuşadası tatil köyleri). Bunu yanında İstanbul'da "Inter-Continental" (İstanbul Turizm Otelcilik A.Ş.) ve

"Sheraton" otelleri için de yabancı işletmecilerin talepleri incelenmektedir. Bu sonuçlarının listesi ve yatak kapasiteleri aşağıda gösterilmiştir. (1)

Yabancı Kuruluşlarca İşletilmekte Olan Tesisler

<u>FİRMA</u>	<u>OTEL</u>	<u>KAPASİTE</u>
Hilton	Hilton	750 yatak
Seheg	B. Ankara	316 "
Valtur	Kemer-Akdeniz Tatil K.	709 "
Clup Mediteranne	Foça Tatil Köyü	684 "
	Kuşadası Tatil Köyü	800 "

Yeni İşletmecilik İşlemleri

Sheraton	Sheraton Oteli	718 "
Intercontinental	Intercontinental	704 "

1422 "

- (1) Ordu Yardımlaşma Kurumunca İstanbul Tepebaşı'nda inşaatı tamamlanmak üzere olan (380)yataklı Etap Oteli'nin Vagon-Li's tarafından işletilmesi için OYAK tarafından istemde bulunulmuştur. Yatırımcı kuruluş yerli işletme ile azami doğruluk oranına erişilememesi, belli kalite hizmetin sağlanamaması konusundaki endişeler nedeniyle yabancı işletmeci aramaktadır.

./..

22. Ayrıca İstanbul'da kurulması tasarlanan Euro-motel tesisi ile Çırağan'da muhtemelen bir yabancı ortak tarafından işletilmesi tasarlanan Emekli Sandığı'nın Çırağan otelleri projelerinin yaklaşık olarak 300 yatak kapasitesine ulaşacağı ve bu kuruluşlar için yabancı sermaye taleplerinin yeniden dikkate alınmasının imkân dahilinde olduğu bilinmektedir. (1)
23. Özetlenecek olursa ülkemizde yabancı sermayeli ortaklıklar 4830 yatak kapasitesini doğrudan doğruya kurmuş ve işletmekte, 3259 yatak kapasitesini sadece işletmekte, 24200 yatak kapasitesini kurmak ve 1420 yatak kapasitesini işletmek için çalışmalar yapmaktadır. Bugün Türkiye'de dış turizme dönük belgeli tesis kapasitesinin 35 000 olduğu dikkate alınacak olursa yaklaşık olarak bunların % 25'ini yabancı-Türk ortaklıkların kurdukları ve işlettikleri ortaya çıkmaktadır. Oteller düzeyinde yabancı gecelemele-ri ve sağlanan dövizde bu oranın daha da yükseleceği açıktır.

(1) Say-Tur Turizm ve Ticaret A.Ş. Organizzazione Eurotel Italia'nın % 40 yabancı sermaye ortaklığı ile İstanbul Kınacıburnu'nda 400 yataklı bir otel ve turizm işletmecilik yörelerinde yetkili kamu kuruluşlarıca belirlenecek alanlarda 400 yatak kapasiteli ek bir zincir tesisi kurmak için istemde bulunmaktadır.

6224 SAYILI YABANCI SERMAYEYİ TESVİK KANUNU
KAPSAMI İÇİNDE FAALİYETTE BULUNAN FİRMALAR
(TL. OLARAK VE ARALIK 1973 İTİBARIYLA)

Tablo: 1

FİRMANIN UNVANI	Kapasite		YATIRIM MÜSAADESİ	YABANCI ORTAK	% ORANI
	Yatak				
1) İSTANBUL TALİH OYUNLARI			27.3.1969-6/11524	Investment Opportuni- ties Inc. (U.S.A.)	95.00
2) TÜRK-ALMAN TURİZM A.Ş.	1.050		28.7.1969-6/12302	Deutsche Ce- sellschaft für Wissensc- haftliche Zu- sammenarbeit (Alman)	67.55
3) BEYNELMİLEL OTELCİ- LİK VE TURİZM Mola Oteli (İşletme- cilik)	106		28.7.1969-6/12612	Vagons Lits et du Tourisme S.A. François Boyaux Jean Gab- riel	98.57
4) İSTANBUL TURİZM OTELCİLİK A.Ş. (Intercontinental)	704		29.6.1966-6/6683 18.7.1969-6/12093 18.4.1972-7/4313	Osmanlı Ban- kası (Fr.)	55.56
5) TURTEL TURİSTİK LTD.ŞTİ.	70		15.10.1963-6/2285	Etablissement du Développement Touristique (İsvicre)	84
6) TEKİROVA INTERNATIONAL TURİZM A.Ş.	1.200		26.3.1969-6/11494	Mediterranean Development Company	60
7) AKDENİZ A.Ş. (Valtur)	700		22.1.1971-7/1866 31.10.1972-7/5326	Valtur Turchia S.P.A. (İtalya)	75
8) KERVANSARAY A.Ş.			15.10.1963-6/2286 3.8.1965-6/5122 14.8.1968-6/10693 8.5.1972-7/4408	The British Pet- roleum Co.Ltd. B.P.Trading Ltd.. Konilworth Oil Tra- iding Co.Ltd. Maritime Refine- ries Ltd. Monrose Oil Trai- ding Co.Ltd.	95
9) ÇEŞME TATİL RÖYÜ (Altın Yunus)	1.000		20.11.1972-7/5330	Turkish Danish Investment Company	25

6224 SAYILI YABANCI SERMAYEYİ TEŞVİK KANUNU
KAPSAMI İÇİNDE FAALİYETTE BULUNAN FİRMALAR
(TL. OLARAK VE ARALIK 1973 İTİBARIYLA)

Tablo 1 (Devam)

YERLİ ORTAK	% ORANI	ŞİRKET SERMAYE	İ	KREDİ	YABANCI ORTAK	YERLİ ORTAK
1) Turizm Bankası AŞ.	5	2.835.000		-	270.000 aynı 2.430.000 nakdî	135.000
2) İş Bankası, Koç Hol- ding A.Ş. Vehbi Koç ve diğer Türk Ort. Grupları	32.45	37.750.000	57.250.000	17.000.000 nakdî 8.500.000 Blk.		2.250.000
3) Fikret Evliyagil Soykök	1.43	700.000		-	576.938 nakdî	10.000
4) Osmanlı Bankası	44.44	175.000.000		-	33.335.000 nakdî 63.894.000 Blk.	77.770.000
5) Marmara Petrol ve Rafineri A.Ş.	16	5.000.000		-	1.400.000 nakdî 2.800.000 Blk.	800.000
6) Eczacıbaşı Holding AŞ.	40	100.000.000	160.000.000	16.665.250 aynı 7.153.700 c.maddî 24.680.000 Nak. 11.501.050 Bl.		40.000.000
7) Transtürk	25	45.000.000	12.000.000	11.250.000 nak. 22.500.000 Blk.		11.250.000
8) Marmara Petrol ve Rafineri A.Ş.	5	14.500.000		-	9.660.000 Blk. 4.115.000 nak.	725.000
9) Yaşar Holding A.Ş.	75	30.000.000	25.807.240	3.484.205 nak. 1.515.795 ayn. 2.500.000 Ga.M.		22.500.000
T O P L A M :		410.785.00	255.057.000	245.345.000		165.440.000

98.272.143 Nakdî
118.850.050 Bloke
18.564.107 Aynı
9.653.700 Gayri Maddî

KAYNAK: Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü ve
MİT Genel Sekreterliği Özel Yabancı Sermaye Subesi

OPSİYON ALMIŞ KURULUSLAR

TABLO: 2

KURULUŞ YERİ	-YERLİ ORTAK	%	YABANCI ORTAK	%	KAPASİTE
1. (Bahçecik Kod.No: 7.14) Antalya	Belcekız A.Ş.		Insumar		1500 yatak
2. (Kızıltepe kod.No: 7.10) Antalya	T.C.Turizm Bankası	40	Arabella Germanair	60	1300 yatak
3. (Tekerek Tepe Kod No:7.9) Antalya	A.Rıza Çarmıklı	4	Devenport Kontu 55 Terence Kemley Executive Travel		750 yatak
4. Side (Acısu-Sorgun)	Transtürk	2	Antalya S.A. Banque de Paris Et de Pays-Bas Maconslits	75	5200 yatak
5. (T) Marmaris Karaağaç	Mustafa De- liverli	25	Cote-Turquoise	75	11000 yatak
T O P L A M					19750

OPSİYON ALMAS KURULUŞLAR

Tablo 2 (devam)

ÖZKAYNAK	KREDİ	AÇIKLAMALAR
28.150.000	39.000.000	İlk Opsiyon: 5.10.1971 (6 aylık) 2 " : 2.10.1972 (6 aylık) Tesebbüs gerçekleşmediğinden opsiyon hükümsüz kalmıştır.
(Belcekır-Insumar)		
52.579.750	72.530.250	İlk Opsiyon: 15.5.1972 (6 aylık) 2 " : 25.5.1973 (6 aylık) Kuruluş anılan sürelerde hazırlıklarını tamamladı. Arazi tahsisi için Olimpos Milli Parkı meselesinin hallini bekliyor.
(Turizm Bankası-Arabella)		
18.288.000	27.342.000	İlk Opsiyon: 29.6.1973 (6 aylık) Kuruluş anılan sürede hazırlıklarını tamamladı. Arazi tahsisi için Olimpos Milli Parkı meselesinin hallini bekliyor.
A.R.Çarmıklı-Devenport Kontu)		
324.000.000	110.000.000	İlk Opsiyon: 19.10.1972 2 " : 28.6.1973 3 " : 14.12.1973 Çalışmalar tamamlandı. Kuruluş kararname için DPT'na müracaat etti. Çalışmalar devam ediyor.
(Side-Transtürk)		
1.050.000.000	675.000.000	İlk Opsiyon: 19.3.1973 Tesebbüs duraklamıştır. Fakat yeniden canlanma imkânına sahip olabileceği anlaşılmaktadır.
(Marmaris-M.Deliveli)		
1.473.017.750	923.872.250	

KAYNAK: Turizm ve Tanıtma Bakanlığı.

TABLO 3

OPSİYON TALEBİNDE BULUNAN KURULUSLAR

KURULUŞ YERİ	YERLİ ORTAK	%	YİBANCI ORTAK	%	KAPASİTE
1. Tekirova Kod.No: 7.1 (Antalya)	Eczacıbaşı	26.2	Moral Holding Aer Hotelsea Inter-Atlas PLM PENTA	73.8	2450
2. Güney Deniz Kod. No: 7.2 (Antalya)	OPA	30	Tourus Invest- ment GmbH and Financing	70	2000
T O P L A M					4450

./...

Tablo 3 (devam)

ÖZ KAYNAK	KREDİ	AÇIKLAMALAR
337.500.000 (Tekirova-Eczacıbaşı)	112.500.000	Opsiyon verilebilmesi için Olympus Millî Parkı konusunun çözümü bekleniyor.
85.000.000 (Güney Deniz-OPA)	85.000.000	Opsiyon verilebilmesi için Olympus Millî Parkı konusunun çözümü bekleniyor.
422.500.000	197.500.000	

KAYNAK: Turizm ve Tanıtma Bakanlığı